

LXXV.

Betænkning

over

Forslag til Lov om Statstilskud til Folkehøjskoler og Landbrugsskoler,

(Afgiven af Landstingets Udvalg den 7de Maj 1902.)

Udvalget har efter sit derom udtalte Ønske fra Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet, modtaget en Række Talopgørelser til Belysning af den Udvikling, som efter Loven af 12te April 1892 har fundet Sted med Hensyn til Folkehøjskolerne og Landbrugsskolerne. I tre Tavler, der som Bilag følge nærværende Betænkning, meddeles der Oversigt (I.) over Antallet og Benyttelsen af Folkehøjskoler og Landbrugsskoler i Aarene 1893—1902, (II.) over Amternes Uddelinger af Statshjælp til fattige Højskoleelever i Aarene 1892—1902 og (III.) over Statstilskuddet til Folkehøjskoler og Landbrugsskoler i Tiaaret 1892—1902. Disse Oversigter bekræfte tilfulde, at Loven af 12te April 1892 har været Støtte for en Sag, der har fast Rod i Folket og er i stadig stigende Vækst, men tillige, at de Forøgelse af Statstilskuddet, som nærværende Lovforslag, særlig i §§ 2 og 5, tilsigter, have god Grund, netop i de Forudsætninger, hvorfra man gik ud ved Loven af 1892. Der har derfor heller ingen Tvivl været i Udvalget om, at disse Hovedbestemmelser i Lovforslaget fortjene Tilslutning.

Uden for den ved Loven af 1892 dragne Ramme ligger det i Lovforslagets § 3 omhandlede Tilskud til den af Foreningen for Folkehøjskoler og Landbrugsskoler oprettede Understøttelseskasse. Af Hensyn til den Betydning, denne Kasse, der jo i tilsvarende Grad skal have Bidrag af Medlemmerne, vil kunne faa for at kunne bevare dygtige Lærekræfter ved Skolerne, gør Udvalget dog ingen Indvending mod, at ogsaa denne ny Form for Statstilskud til de paagældende Skoler faar Lovhjemmel.

Det vigtigste ny, som Lovforslaget indeholder, er Bestemmelsen i § 4 om Hjælp ved Laan af Statskassen til Oprettelse af to ny Landbrugsskoler, 1 paa Øerne og 1 i Jylland, hvis Undervisning særlig er beregnet paa „Husmandsbruget og Landbrugets Bierhverv.“ Hele Udvalget erkender det ønskelige i, at Uddannelsen i disse særlige Retninger faar den videst mulige Udbredelse. Men der er fra flere Sider i Udvalget ytret Tvivl, om den Vej, Lovforslaget, støttende sig til den af Husmandsskolekommissionen afgivne Betænkning, har valgt til at fremme dette Øjemed,